

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
EGY ÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOMOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Németország teljesíti Wilson követeléseit Beszüntetik a szigorított buvárhajóharcot és a rombolásokat

Berlin, október 18. A birodalmi gyűlés e hó 22-én, kedden, tartja legközelebbi ülését. A hadi kabinet ma este 6 óráig több mint 19 óráig újabb ülést tartott, amelyen határoztak a német válaszigjegyzék végleges megszövegezéséről. A választ valószínűleg holnap küldik el. Illetékes helyen a következőket közlik a német válasz tartalmáról:

A szigorított buvárhajóharcot be fogják szüntetni. A rombolások kérdésében megszemélt előzékenységet tanúsítanak. A visszavonulásnál teendő katonai intézkedéseket a legszükségesebbre fogják korlátozni. Az épületeket és művészi alkotásokat, amennyiben katonai okok nem kívánják, kímélni fogják. Ilyen értelmű parancsok intézettek már a hadsereghez és a haditengerészethez. Ennek folytán Wilson 1. és 2. pontja máris megvalósult. Utálnak továbbá a máris hekövetkezendő személyi változásokra. Ezenfelül kéri Wilson, hogy az ellenség hadi céljainak programját teljes egészében tegye közzé, hogy a német kormány láthassa és dönthessen róla.

Wilson Elzász-Lotharingia föltétlen átengedését követeli

Rotterdam, október 18. A „Central News” értesítése szerint Wilson röviden és határozottan követeli Elzász-Lotharingiának Franciaország részére való visszaadását. — Ez a kérdés nem képezheti diplomáciai tárgyalás anyagát.

A Wilsonnak adandó válasz alapelvel

Berlin, október 18. A kormánynak a hadvezetőség képviselőivel folytatott tanácskozásai azzal az eredménnyel jártak, hogy megállapították a Wilsonnak adandó válasz alapelveit.

Wilson Németország válaszáig nem válaszol a monarchiának

Washington, október 18. Hivatalos jelentés szerint Ausztriának és Magyarországnak Wilson addig nem küld választ, míg Németország véglegesen nem válaszol Wilson legutóbbi jegyzékére.

A német fejedelmek találkozása

Zürich, október 18. A Temps értesítése szerint a német szövetséges fejedelmek a legközelebbi napokban fontos elhatározások céljából Berlinben összegyűlnek.

Ellenzéki mozgalom Wilson javaslata ellen

Berlin, október 18. Hír szerint a Wilsonnak adandó válasz éles ha ngu lesz. Németországban mindinkább erősödik az ellenzéki mozgalom Wilson javaslatainak föltétlen elfogadásával szemben.

Német cáfolat Károlyi delegációbelli kijelentéseire

Berlin, október 18. A Wolff-ügynökség értesítése szerint azok a közlések, amelyeket

Károlyi Mihály gróf állítólag Von Hülsenlö kapott és amelyekről a magyar delegáció október 16-iki ülésén beszélt, koholmányok. Az osztrák-magyar ultimátumnak a császár jelenlétében való állítólagos tárgyalása sohasem ment végbe.

Törökország nem kért különbékét

Gené, október 18. A Petit Parisien megcáfolja azt a hírt, hogy Törökország különbékét kért volna.

A németek kiűritették Flandria és Észak-Franciaország egyes részeit

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 18. — Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

A 163. tirolai népfelkelő zászlóalj osztagai a Garda-tótól nyugatra visszavertek egy olasz előretörést. Egyébként is több helyütt élénkebb harci tevékenység.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Albániában nincsenek nagyobb harci cselekmények. A nyugati Morava mentén és

a déli Morava völgyében szerb támadások meghiusultak.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 18. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A legutóbbi napokban Flandria és Észak-Franciaország egyes részeit Ostende, Toucoing, Boubaiseville és Douai városokkal együtt kiűritették és hátsó vonalakba vonultunk. Brüggesal és a Lys között tegnap az ellenség több ízben nagy erővel utánunk nyomult. Angol századokat, amelyek Corfryktól északra, a Lys folyón át előrenyomultak, ellentámadással visszavetettük. Az ellenséggel Le Cateau és az Aisne között újból fellángolt a harc. Angol, francia és amerikai csapatok hatalmas harci eszközökkel próbálták hatalmukba keríteni vonalainkat. Le Cateau két oldalán az ellenség támadásai meghiusultak vonalaink előtt. Helyi betörési pontokat ellenlökéssel megtisztítottunk. Le Cateau és Aisonville között az ellenség egyes helyeken betört állásainkba. Váltakozó harcok után az ellenséget Le Cateumnál vonalaink előtt, a Vassignybe vezető úton Ville Muntie mellett és Mennevretnél, valamint Aisonvilletől északkeletre állítottuk meg, ahol az ellenség ezen a vonalon túl nyomult be, ellenlökéssel visszavetettük. Aisonville és a dél felé csatlakozó vonalakat többszörös rohamok dacára megtartottuk. Éjjel meghiusultak az ellenség megújított támadásai. Épp így sikertelenek maradtak az Olisytól északra az Oise-arcvonal ellen intézett ellenséges támadások is. Olisytól keletre kéztusában visszavertünk heves támadásokat. Grandprétől nyugatra porosz gyalogezredek a Maas keleti partján brandenburgi és szász csapatok sikeres támadó vállalkozásokat végeztek.

LUDENDORFF,
első főszállásnester.

A német esti jelentés

Berlin, október 18. A Wolff-ügynökség jelenté október 18-án este:

Le Cateau és az Oise közt az ellenség ismételt áttörési kísérletei meghiusultak. — Flandriában a Lystól északra és az Aisne mindkét oldalán az ellenség heves támadásait visszautasítottuk.

Svájc készenlétben áll

Zürich, október 18. A svájci lapok jelentik: Svájc a legnagyobb figyelemmel kíséri az eseményeket. Minden eshetőségre készen van, nehogy meglepetések érjék, ha a hadműveletek az ország határához közelednek.

— Kegyelem a lázadó matrózoknak: —

Bécsből táviratozzák: Ő felsége a következő legfelsőbb parancsot intézte a castelnuovoi hajóhadparancsnoksághoz:

Utalással arra, hogy 1918. február 21-én abban az esztelen föltevésben, hogy a bé-

URANIA

Szombat Vasárnap
október 19—20.

HERVÉ operettje, eredeti
zenével

Nebántsvirág
filmoperette
5 felvonásban.

Főszereplő:
Lóth Ila.

Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Szombat Vasárnap
október 19—20.

Várkonyi Mihály
főszereplésével

A SZERZETES
France Aristide regénye
4 felvonásban.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órakor.

két a monarchia belsejében való tüntetésekkel el lehet érni, a haditengerészet néhány tagja a cattarói öbölben megtagadták az engedelmisséget és erőszakosságokat követtek el. Négy matrózt már kivégeztek, 348 matróz ellen most folyik az eljárás a cattarói törvényszék előtt. Dacára az elkövetett bűn nagyságának, bizva a flottának meg nem ingott hűségében, e történelmi pillanatban messzemenő kegyelmet kívánok gyakorolni és ezért elrendelem a 348 vádlott közül az eljárás megszüntetését azok ellen, akik nem voltak főcinkosok, 31 vádlott ellen azonban a további eljárás folytatandó. Bécs, 1918. október 18.

Károly s. k.

A románok a béketárgyalásokon külön képviselést kívánnak

A képviselőház ülése

Budapest, október 18.

Simontsits Elemér alelnök féltizenegy órákor nyitotta meg az ülést.

Apponyi Albert gróf bejelentette, hogy külön pártot alakít, amelynek programja a teljesen független Magyarország lesz.

Vajda Sándor a románok nevében a következő deklarációt olvasta föl:

— A háború eredményei igazolják a románok évszázados követelését teljes nemzeti szabadság iránt. A magyarországi és erdélyi román párt ezzel a jogaival élni kíván és követeli a maga részére azt a jogot, hogy intézményes állami elhelyezkedését és koordinált viszonyát a szabad nemzetek között *ő maga határozza meg*. Nem ismeri el ezen parlamentnek és kormányának azt a jogosultságát, hogy magát a román nemzet képviselőjének tekintse és nem ismeri el más, tőle idegen tényező oly jogát sem, hogy az általános békekongresszuson a román nemzet érdekeit képviseljék, mert ez érdekek végrehajtását csak *a saját nemzetgyűlése által kijelölt énezőkre bízhatja*. A román nemzeti párt végrehajtó bizottsága *külön képviselőt követel magának a béketárgyaláson* és olyan határozatot és meg egyezést, mely a román nemzeti párt végrehajtó bizottságának hozzájárulása nélkül jön létre, semmissnek és a román nemzetre nem kötelezőnek jelenti ki.

Óriási zaj és ellentmondások közt olvasta föl Vajda Sándor e nyilatkozatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök kifejti, hogy türelmünket a nemzetiségek iránt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Vajda vádaskodásait nyugodtan meghallgatta a Ház. Az internálásokat csak olyan esetben veszik és vették igénybe, amikor az illetők jelenlétét a katonaság a hadi területen veszélyesnek találta. Már az előző kormány arra törekedett, hogy az internáltak számát csökkentse s *ő* ezt a törekvést folytatta. Egyetlen hadviselő ország sem bánt oly enyhe bánásmóddal internáltjaival, mint mi. A kormányának a nemzetiségekkel szemben való álláspontja az, hogy *egyenlő egyéni szabadságot ad nekik*. A mikor Wilson alapelveire helyezkedtünk, az a cél lebegett szemünk előtt, hogy a nemzetek szövetségét elősegítsük. Tiltakozik az ellen, hogy bármely kültényező is intézkedhetne a fölött, hogy miképp rendezzük a nemzetiségekkel való viszonyunkat. Visszautasít minden olyan törekvést, amely Magyarország integritása ellen irányul. A béketárgyalásokon bennünket csak egy képviselő képviselhet: az osztatlan, egységes magyar állam képviselője.

Juriga Nándor: Mi is ott akarunk lenni és ott is leszünk!

Wekerle Sándor miniszterelnök: A nemzetiségek képviselőinek állásfoglalását rosszulja. Csak immunitásuknak köszönhetik, hogy a Házban olyasmint elmondhatnak, amit Vajda is elmondott.

Ossianack András, Fiume képviselője, tiltakozik ama külföldi törekvések ellen, hogy Fiumét a délszlávoknak áldozzák föl. *Tiltakozik az ellen, hogy Fiumét bárki is a horvátoknak juttassa*, mert Fiume mindig olasz volt és az is marad. Ilyen irányú deklarációt olvas föl.

Wekerle Sándor miniszterelnök kifejti, hogy Fiume corpus separatum. Egyedül csak *a magyar koroná hoz tartozó lehet*. A kormány sohasem ellenezte, hogy Horvátország Dalmáciával egyesíttessék. Boszniát illetően a kormány álláspontja, hogy Bosznia maga mondja meg, hova akar tartozni.

Apponyi Albert gróf tiltakozik az ellen, hogy Wilson pontjainak elfogadása által azt is elismertük volna, hogy a nemzetiségek is részt vehetnek a béketárgyalásokon. Olyan béke, amely Magyarország területi integritását érintené, *nem lenne tartós béke*. A magyar nemzet *még külső kényszer hatása alatt sem fogadná ezt el*. Az eddigiéknél is messzebbmenő kedvezményeket kell adni a nemzetiségeknek, *de területi egységünk megcsorbitásába nem fogunk áldig beleegyezni, amíg magyar ember él és létezik*. (Általános taps és éljenzés. A képviselők fölállva éljenznek.) — Magyarország nemzetiségeinek érdekeit rá kell bízni arra, aki Magyarország érdekeit fogja képviselni a béketárgyalásokon. — Bármennyire is bizalmatlan a miniszterelnök politikája iránt, *az ország integritásának megvédésében teljes erejével támogatja a kormányt*. Kéri a Károlyi-pártot, hogy a jövőben tartózkodjék olyan kijelentésektől, amelyek a nemzet érdekeit érinthetnek. (Éljenzés.)

Az elnök bejelentéséhez, hogy 50 képviselő kérésére zárt ülést rendel el, a Ház hozzájárul.

A zárt ülés, amelyen minden oldalról igen sokan szólaltak föl, 3 óráig tartott, amely után ismét nyílt ülés következett.

Simonyi-Semadam Sándor beteriesztette a pénzügyi bizottság javaslatát az *indemnitásról*.

Mihályi Tivadar jegyző olvasta föl ezután Károlyi Mihály gróf indítványát, amelynek ama részét, hogy az 1867. XII. törvényekkel helyezettessék azonnal hatályon kívül, a Károlyi-párt óriási tapssal és éljenzéssel fogadta.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Semmi kifogásom sincs az ellen, hogy ezt az indítványt napirendre tűzzük. Ötelségétől felhatalmazásom van arra, hogy a meghatározott alapon tegyem meg a Magyarország önállóságához vezető teendőket. *Legközelebb beteriesztetem az erre vonatkozó törvényjavaslatot*. Határidőt nem szabhatok, mert a beteriesztendő törvényjavaslat szövegéről ki kell kérnem a legfelsőbb felhatalmazást. (Óriási zaj és ellentmondás a Károlyi-párton.) A legfelsőbb helyen biztosítékokat nyertem arra, hogy az általunk elfogadott és előterjesztett javaslatnak a szentesítése *elő nem fognak akadályokat gördíteni*.

Hock János: Pártja bizalmatlan a miniszterelnökkel szemben. *Inkább Tiszát látnák szívesebben* Wekerle helyén, mert ő legalább mindig következetes volt.

Tisza István gróf tiltakozik az ellen, hogy *öt mint a háború okozóját állítják be*. Kéri: a jelen nagy időkben a személyes momentumokat kapesolják ki.

Apponyi Albert gróf indítványt nyújt be, hogy a Ház *válasszon egy 15 tagú külügyi és honvédelmi bizottmányt*.

Batthyány Tivadar gróf csatlakozik ez indítványhoz és *Wekerle miniszterelnök is kijelenti, nincs ellene kifogása, hogy már a holnapi ülésen megválasszák a bizottmányt*.

Az elnök előterjesztéseinek elfogadásával a Ház kimondta, hogy holnap délelőtt 10 órákor ülést tart, amelyen Károlyi, majd Ráth Endre indítványát tárgyalja, majd megválasztja a 15 tagú külügyi és honvédelmi bizottmányt.

Az ülés 4 órákor ért véget.

Megszüntették a debrecen—budapesti gyorsvonatot

A megszüntetés oka a személyzethiány

Mint szomorú tény kell tudomásul vennie Debrecen közönségének a debreceni állomásfőnökség ama közlését, hogy *ma, folyó hó 18-tól az 1704-es, holnap, folyó hó 19-ikétől az 1703-as gyorsvonatok közlekedése megszűnik*.

Emlékezzetes, hogy mennyi küzdelemmel vívta ki Debrecen városa a gyorsvonatpár beállítását és milyen általános örömet okozott, amikor a gyorsvonat megindult. Annál szomorubb és megdöbbentőbb most a hír, hogy ezt a gyorsvonatpárt, amely reggel 8 óra 30 perckor indult Debrecenből és este 7 órákor érkezett Debrecenbe, most megszüntették.

Azonban ez idő szerint — e mindenesetre csak igen rövid ideig tartó — megszüntetésbe bele kell nyugodni, mert hír szerint a magyar államvasutak személyzetében óriási hiányok vannak és így a forgalmat redukálni kell.

Remélhető azonban, hogy a bajokat hamarosan megszüntetik és a gyorsvonatot addig is, amíg a rendes közlekedés ismét megindul, újból bekapcsolják a forgalomba.

A gyorsvonatok járatásának megszüntetése egyébként nem helyi jellegű, hanem országos intézkedés, mert megszüntették a fiumei, a kolozsvári, aradi és a miskolci gyorsvonatjáratokat is.

A munkapárt egyesül az alkotmánypárttal

A kooperáció terve nem sikerült

Budapest, október 18.

Az alkotmánypárt helyiségében ma este megkezdődött a pártközi értekezlet, amelyen a munkapárt részéről 5, az Apponyi-párt részéről 5, a 48-as alkotmánypárt részéről 5, a Bizony-párt részéről 3 képviselő, a kormány-párt részéről *Wekerle Sándor miniszterelnök, Sztéryni József báró kereskedelemügyi és Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter* vettek részt. A Károlyi-párt részéről senki sem jelent meg a pártközi értekezleten. Az értekezlet azonnal megkezdte a tanácskozásokat, amelyeknek tárgya *a pártok együttműködése* volt.

Bécs, október 18.

A király ma ötgyedórás kihallgatáson fogadta *Pallavicini György* örgrófot, aki most tért haza Svájból.

Budapest, október 18.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma ülést tartott, amelyen tárgyalta *a 6 hónapos indemnitásról szóló javaslatot*, amelyet többek hozzászólása után *elfogadtak*. — A vita folyamán *Wekerle miniszterelnök, Popovics pénzügyminiszter, Sztéryni báró kereskedelemügyi miniszter a perszonális unióra való átmenet* kérdésében hozzájuk intézett kérdésekre adtak felvilágosításokat.

Budapest, október 18.

A pártközi értekezletről hivatalos tudósítást nem adtak ki. A kiszivárgott hírek szerint azonban a tanácskozások a kooperáció tekintetében *eredménytelenek maradtak*. Az *Apponyi- és a Bizony-párt tagjai este kilenc órákor eltávoztak*. A visszamaradt munkapárti és 48-as alkotmánypárti képviselők elhatározták, hogy *a két párt fuzionálni fog*.

Rostás István a király

A hatóság család megérteszenek mind szempontból i tesznek, amely tény a követk a közönséget:

Néhány Debrecennek, tett ifju király retes az a ha tisztelet, mell mindig viselt városunk köz nagyobb lelke szerett ural nak látogatás nyesebbé és zsolja. A látó részt kér s k nulasát óhajta ilyen módon nak. Ez az ó nulas sorren tostitasa célja nyos óvinté Debrecen la méltó példáj nek és rend sabb látoga nek tartom, kezökröl táj

Az ural téren. Hum Egyház-tére a nagyerde megtörténni kizárólag erre a rend A rendörha rehat még kik a jelze birnak. Fél sulyozottar vonalára v lás utvona rendörható helybeliek, azért a utca 20., fe jelentkezik október h órától dél 7 óráig ál alkalmáva köteles m a bevonul lysiségke helybeli, seiknek, a leg üzleti sági igaz mert em utvonalon gedtetik

Szél vonság, bevonuló A lelkes nulasát a másul s vánja. E felkérem mindenk kat sziv virágbol könnyer rilmény sával annak a legsulyo

Vég hazafias érdeké

Rostás István főkapitány fölhívása a királylátogatás alkalmából

A hatóságok arra az esetre, ha a királyi család megérkezik Debrecenbe, előre megtesznek minden intézkedést. — Így rendőri szempontból is messzemenő intézkedéseket tesznek, amelyekről Rostás István főkapitány a következő hirdetményben tájékoztatja a közönséget:

Néhány nap múlva nagy ünnepe lesz Debrecennek. Falai között fog időzni szeretett ifjú királyunk felséges családjával. Ismeretes az a hagyományos hűség, hódolat és tisztelet, mellyel a magyar nép királya iránt mindig viselkedett. Természetes tehát, hogy városunk közönsége lázas örömmel és a legnagyobb lelkesedéssel követ el mindent, hogy szeretett uralkodójának és felséges családjának látogatását minél díszesebbé, minél fényesebbé és minél emlékezetesebbé varázsolja. A látogatás szép ünnepéből mindenki részt kér s különösen a felséges család bevonulását óhajtják számosan végignézni, hogy ilyen módon is kifejezést adjanak hódolatuknak. Ez az óriási, lelkes érdeklődés a bevonulás sorrendjének és zavartalanságának biztosítása céljából elkerülhetetlenné teszi bizonyos óvintézkedések fogantatását. — Bár Debrecen lakossága mindenkor dicsőretneméltő példáját szolgáltatta törvényiszteletének és rendszeretének, mégis a legmagasabb látogatással kapcsolatban szükségesnek tartom, hogy a nagyközönséget a következőkről tájékoztassam:

Az uralkodó család bevonulása a Petőfi-téren, Hunyadi-utcán, Ferenc József-úton, Egyház-téren, Péterfia-utcán, Simonyi-úton, a nagyerdei köruton az egyetemhez fog megtörténni. Ez utvonalon a látogatás napján kizárólag csak azok tartózkodhatnak, akik erre a rendőrhatalomtól igazolványt nyernek. A rendőrhatalomtól igazolványt mindenki — tehát még azok is megszerezni tartoznak, akik a jelzett utvonalon laknak vagy üzlettel bírnak. Félreértések kikerülése végett hangsúlyozottan kiemelem, hogy a bevonulás utvonala való belépésre, illetőleg a bevonulás utvonala való tartózkodásra jogosító rendőrhatalomtól igazolványt mindenki, egy a helybeliek, mint a vidékiek, megkapja, ha azért a rendőrfőkapitányságnál (Kossuth-utca 20., földszint főbejárattól balra 25. ajtó) jelentkezik. Az igazolványokat a folyó évi október hó 19-ikétől naponként délelőtt 8 óráig délután 2 óráig s délután 4 óráig este 7 óráig állítja ki a főkapitányság. A kiállítás alkalmával kérelmező személyi okmányaival köteles magát igazolni. Különösen felhívom a bevonulási utvonalon lakással és üzleti helyiségekkel bírókat, hogy mindazon akár helybeli, akár vidéki rokonainak és ismerőseiknek, akik a bevonulást lakásukból, illetőleg üzletükből akarják nézni, a rendőrhatalomtól igazolványt feltétlenül szerezzék meg, mert ennek elmulasztása esetén a bevonulási utvonalon való tartózkodás senkinek sem engedtetik meg.

Széles körben nyilvánul meg az a kívánság, hogy a szeretet és hódolat jeléül a bevonuló felségek útjára virágot szórjanak. A lelkesedés e gyöngéd és szép megnyilvánulását a hatóság csak örömmel veheti tudomásul s azt korlátozni semmiképpen nem kívánja. Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem és felkérem azonban a nagyközönséget, hogy mindenki csak össze nem kötött virágszálat sziveskedjék dobálni. A csoportba kötött virágok dobálása ugyanis esetleg könnyen testi sértést okozhatna, amely körülmény nemcsak a szeretet megnyilvánulásával lenne összeegyeztethetetlen, hanem annak akaratlan és gondatlan elkövetője a legsúlyosabb büntetésnek is kitenné magát.

Végül felkérem városunk királyszerető, hazafiás közönségét, hogy a rend fentartása érdekében kiadandó rendelkezéseket messze-

menő gondossággal igyekezzék megtartani s ez által a maga részéről is mindenki járuljon hozzá, hogy szeretett uralkodónknak és felséges családjának látogatása igazán feledhetetlenül szép, harmonikus ünnep maradjon számunkra.

Debrecen, 1918. október hó 17.

Rostás István,
rendőrfőkapitány.

Megalakult a járvány-bizottság

A spanyol járvány veszedelmesebb, mint a kolera

A spanyol járvány annyira elhatalmasodott Debrecenben, hogy Tüdös Kálmán dr. főorvos jónak látta, hogy előterjesztést tegyen a járványbizottság megalakítása iránt. Előterjesztésének megokolásában szomorú tényeket tárt föl. Ezek közt a legszomorúbb, hogy a betegség folytonosan emelkedőben van, naponként legalább 100 új megbetegedés fordul elő s a betegségek lefolyása is mind súlyosabb lett. Ma már sokkal súlyosabb, mint a legutóbbi kolerajárvány volt.

A főorvos előterjesztésében elmondotta, hogy a közegészségügyi faktorok igen nagy feladatok előtt állanak, mert a veszedelem is igen nagy. A betegedések számára pontos adatokat beszerezni nem sikerült, azonban az kétségtelenül megállapítható, hogy a betegek száma naponként 100 új beteggel szaporodik. A baj nagyságára azonban leginkább a halálozások száma mutat rá. Juliusban, amikor az első megbetegedések történtek s amikor még azt sem tudták, milyen veszedelemmel állnak szemben és az esetek sem voltak ilyen súlyosak, a betegek 2—3 napos láz után meggyógyultak. Szeptemberben már kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy 34 halálesetet okozott az új betegség. Október 1-től 15-ig a spanyol járványban elhaltak száma 68 volt, míg a legutóbbi egész kolerajárvány idején csupán 41 haláleset történt. Miután tehát a helyzet igen súlyos, szükséges, hogy teljes rendelkezési hatáskörrel bírók legyenek a szakbizottság: javasolja: mondja ki az egészségügyi bizottság, hogy járvány-bizottsággá alakul át.

A bizottság ezt ki is mondta, mire Tüdös Kálmán dr. főorvos előterjesztésére azonnal megkezdte működését és a következő intézkedéseket tette:

1. Miután a kórházakban nincs hely, a járványkórház megnyitandó. A tanácsot fölhívja a bizottság, hogy az ápoló személyzetről és élelmezésről gondoskodják. Miután pedig a kerületi orvosok óriási elfoglaltságuk miatt igénybe nem vehetők, napidíj mellett veendőek föl orvosok s ezek részére fogatok állítandók ki.

2. Miután az egész városban, de különösen a kültereken a kerületi orvosok a munkát ellátni képtelenek, a tanács tegyen sürgős távirati fölterjesztést a belügyminiszterhez a katonai szolgálatot teljesítő kerületi, kórházi, munkáspénztári és vasuti orvosok haladéktalan fölmentése iránt.

3. Gondoskodják a tanács a kertsekben és telepeken látogatást tevő orvosok részére fogatokról rekvirálás útján, amire a jogot távirati úton kérje a belügyminisztertől.

4. Utasítja az összes gyakorló orvosokat és egészségügyi intézményeket, hogy minden újabb megbetegedést minden nap rövid úton jelentsenek be a főorvosi hivatalnak.

5. Utasítja a halottkémeteket, hogy minden halálesetet jelentsenek be a főorvosi hivatalnak.

6. Influenza-betegek csak a hatósági fertőző betegek kocsián szállíthatók.

7. Miután zárt helyen, ahol a közönség zsúfolta van, a járvány legjobban terjedhet, elrendeli a bizottság, hogy a villamos kocsik mindkét oldalán az üvegek levéssenek és csak nyitott kocsik közlekedhessenek.

8. A főkapitány bocsásson ki hirdetményt, hogy a közönség minden csoportosulástól tartózkodjék.

9. Elrendeli a bizottság, hogy minden olyan helyen, ahol emberek tömegesen vannak, színházakban, mozikban, mulatókban, főképpen vasuti várótermekben, a szellőztetés a legtekélyesebben hajtassék végre. Ennek érdekében megkeresi a bizottság a debreceni máv. üzletvezetőt.

10. Miután tömegesen vannak Debrecenben idegen nyelvű orvosok, akik a betegeket megérteni sem igen tudják, a bizottság sürgősen megkeresi a katonai parancsnokságot, hogy a katonai szolgálatot teljesítő debreceni orvosokat sürgősen helyeztesse vissza Debrecenbe.

A főorvos előterjesztésének megokolásában még elmondta, hogy a tudomány a baj okának ismerete és így a védekezés terén is még tanácstalanul áll a veszedelemmel szemben s így minden olyan intézkedést, amely nem tudományos alapon áll, vagy keresztülvitele illuzorius, nem kíván tenni. Ezért nem tesz javaslatot a színházak, mozik és egyéb nyilvános helyiségek, a közuti forgalom beszüntetésére, mert az életet megállítani nem lehet és ez intézkedések praktikussága sem nyilvánvaló.

A városi tanács a bizottság határozatának végrehajtása céljából holnap reggel rendkívüli ülést tart.

Párdy Armand afférje

Megverte az aradi baritonista

Egyik aradi lap írja a következő történetet:

Az utóbbi időben az aradi színház operanékesei között komoly differenciák támadtak, amelyeknek kiegyenlítése tegnapi este drámai fordulatok közt történt meg. — Róna De zsó, a kiváló baritonista a színpadi kijárónál megvárta Párdy Armandot, a szintén kiváló tenoristát, akit tetteleg inzultált és amikor a tenorista futásban keresett menedéket, a baritonista utána futott és a további inzultusok során haragjának hevében feláldozta drága esernyőjét is. Az anyagi kár kétszáz korona.

A kinos eset előzményeit a beavatottak az alábbiakban beszélék el:

Az igazgatóság az operaelőadások rendezésével Róna Dezsőt bízta meg, aki ebben a minőségben szigorúan ragaszkodott a szövegkönyv előírásaihoz. Így a többek között egy Tosca-előadásban azt kívánta, hogy Párdy Armand, aki Mario Cavaradossit játszotta, a harmadik felvonásban a súlyosztóbból lépjen a színpadra, amint ezt a szövegkönyv előírja. Párdy ez ellen tiltakozott, arra hivatkozván, hogy a súlyosztóben meghül s ezzel veszélyeztetni tenorjának tisztaságát. A vizsálykodás ebből keletkezett és az idők folyamán fejlődött addig a gyűlöletig, amely a tegnapi esti jelenetet kiváltotta.

A Cigánybáró drága muzsikája töltötte meg a színházat. A színpadon a címszerepet Párdy énekelte, partnere pedig Horváth Mici, a baritonista népszerű felesége volt. A második felvonásban az egyik kórta valami mókát csinált, mire a primadonna az egyik komoly jelenetben nevetni kezdett. Ez annyira kiltozta sodrából a tenoristát, hogy a felvonás végén állítólag sértő szavakkal támadt a primadonnára. A primadonna ezt elmondotta férjének, Róna Dezsőnek, aki Párdy a kijárónál megvárta és felelősségre vonta. A felelősségre vonásnak pár pillanat alatt csattanós következményei lettek, amint ugyancsak a beavatottak beszélék, egyik következmény balról, a másik jobbról történt, mire a tenorista a tulerő elől kénytelen volt gyors tempóban visszavonulni.

Az esetnek a színház közönsége közül sokan voltak tanui, akik a meglegedettségnek abban a tudatában tértek nyugvóra, hogy a pénzükért legalább láttak valamit.

HIREK

— **Budapesten bezárták a színházakat és a mozikat.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A főváros közegészségügyi bizottsága ma tartott ülésén elhatározta, hogy a spanyol járvány terjedésének megállítására a mulatóhelyeket, színházakat, mozikat, sporttereket október 21-től november hó 4-ig bezárják. A kávéházak, vendéglők záróját est 10 órában állapították meg. A polgármester kijelentette, hogy ebben az értelemben sürgősen intézkedni fog.

— **Nagy Zoltán törvényszéki jegyző meghalt.** A spanyol járványnak egy újabb áldozata halt meg ma: Nagy Zoltán törvényszéki jegyző. A kiváló és nagy tehetségű fiatalember egyike volt azoknak, akiket épen most, a király látogatása alkalmával, avattak volna sub auspiciis regis doktorrá. — A fiatal jogtudós azonban e szép kitüntetés már nem érte meg.

— **A legtöbb adót fizetők névjegyzéke.** Az igazoló választmány folyó évi október hó 24-én délelőtt tartja ülését. — A legtöbb adót fizetők névjegyzéke ezen időpontig a városháza I. emelet 37. számú szobájában még megtekinthető és ellene az esetleges felszólamlások megtehetőek.

— **A „Déli Hírlap” még mindig 12 fillér.**
— **Választmányi ülés a Csokonai-körben.** A Csokonai-kör választmánya október hó 19-én, szombaton délután 4 órakor a Csokonai-házban ülést tart, amelynek tárgyai: 1. Egy nagyobb irodalmi alapítvány, 2. A felolvasó-évad előkészítése, 3. A Csokonai-színház drámai pályázata, 4. A Komlóssy-féle irodalmi pályázat, 5. Jelentések, 6. Folyó ügyek.

— **Az osztrák gyermekek köszönete.** A Debrecenben nyaralt osztrák gyermekektől a Népjóléti hivatalhoz a következő sorok érkeztek:

„Nyilvános köszönet. A reánk bízott német nyelvű osztrák gyermekeknek nyolc heti itteni (Debrecenben és vidékén) tartózkodása véget ért, felidülve és megerősödve térünk vissza a mi német hazánkba. Kedves kötelességünknek akarunk eleget tenni, hogy mindazoknak külön-külön és együttesen is, akik ez alatt a nyolc hét alatt, mikor mi a háboru terhétől annyira sújtott német cseh hazánktól távol voltunk, itten való tartózkodásunkat kellemessé tették, legáltalában köszönetünket fejezzük ki. — Az őszinte magyar vendégszeretetnek ezt a megnyilvánulását sohasem felejtjük el. Fogadják érte megegyszer szívünk háláját! A gyermekek és a 32., — északkehsországi — tetscheni gyermekcsoport nevében: Schaschek Pál tanító, mint a csoport vezetője.”

— **Zöldség és gyümölcs szállítása.** A közlekedési miniszter rendeletet adott ki, amely szerint Horvát-Szlavonországba 10 kilogrammnál súlyosabb zöldség- és gyümölküldemények csak engedéllyel szállíthatók, amit 1000 kilóig a polgármester, azon felül a Zöldségközpont ad ki.

— **Választmányi ülés.** A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság ma, szombaton este 8 órakor a Dréher helyiségében választmányi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. — Tárgy: Felruházás.

— **A burgonyára is prémiumot adnak.** A közlekedési miniszter rendelete alapján a tanács közli, hogy a miniszter a burgonya megállapított ára felett a november hó 1-ig önként felajánlott burgonyafeleslegre is engedélyezte az 5 korona ártóbbletet mázsánként.

— **A tanács nem engedélyez több utcai sátraf.** A városi tanács maj ülésén kimondta, hogy miután már eddig is tulsok utcai sátor

van és ezek is az utcák és terek képét rontják, több ilyen sátornak vagy bódénak felállítását nem engedi meg és ezt a rendőrségnek is figyelmébe ajánlja.

— **Kezdő gépirókiasszony alkalmazást** talál Tyroler ügyvéd irodájában, Iparkamara, Verböczy-u. 2.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

SZOMBAT: Falurossza, népszínmű, Bérlet-szünet.

VASÁRNAP: Délután: Falurossza, operett. Este: Ripp van Winkle.

Vigszínház

SZOMBAT: Délután: Ripp van Winkle, operett. — Este: Tiszavirág.

VASÁRNAP: Délután: Ördög, vigjáték. — Este: Tiszavirág.

Műsorváltozás. (A színházi iroda jelentése.) A színtársulat több tagja megbetegedvén, mindkét színház műsora változást szenved. A műsor a következő: A Csokonai-színházban szombaton este a Falurossza népszínmű, vasárnap délután a Falurossza népszínmű, este Ripp Van Winkle operett kerül színpadra. — A Vigszínházban szombaton délután a Ripp Van Winkle operett, este Tiszavirág operett, vasárnap délután az Ördög vigjáték, este a Tiszavirág operett kerül színpadra.

Vigszínház. (A színházi iroda jelentése.) A műsor változása következtében a Vigszínházban ma délután mérsékelt helyárrakkal a Ripp Van Winkle operett kerül színpadra a Tul a nagy Krivánon helyett. Este a Tiszavirág operett lesz műsoron.

Falurossza. (A színházi iroda jelentése.) A magyar népszínművek gyöngye, a Falurossza kerül színpadra ma este a Csokonai-színházban bérlet-szünet mellett. A Rab Mátyás Seregh Marcsa és Daka Anna betegsége miatt elmarad.

Páratlan kedvezményeket nyújt előfizetőinek a Színházi Figaró. Mindent megtudhat a rendkívül érdekes új számból.

Nebántsvirág. Hervé világhírű operettjét gyönyörű előadásban mutatja be az Uránia filmen. Hervé bájos és vidám dallamait Wasata R., az Uránia művész karmestere játssa.

Várkonyi Mihály játssa az Apollóban „A szerzetes” című drámában a főszerepet.

A
DÉLI HÍRLAP
még mindig

12
fillér.

**Felvidéki
kézimunkák**

saját lakásán való eladásával, urinó, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert.

Megkeresések **Brúck Gyula, Pöstyén, Fűrdőszálloda** intézendők.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, hármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Gyógyász-füveket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszerű gyógyszer-tár a színház mellett.

Téli káposztára előjegyzést elfogad a Nánási konzervgyár zöldségüzlete Badosos-utca 2. sz. Ugyanott naponta friss zöldségeknek való kapható.

**Pénzbeszedő-
szolgát**

keresünk jó fizetéssel és jutalékkal
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomda, Debrecen
Ferenc József ut. 49. sz.

Eladó
Ondódon 3 hold I-ső osztályú szántóföld. A föld képnél a Nagyhatú állomáshoz 1 kilométerre. Értekezhetni: Gazdák Bankjánál.

Munkásember
Állandó munkára azonnal felvételt a kiadólvatalunkban.

Singer
varrógépeket legjobban javít Keszler A. műzész, Széchenyi-utca 1.

Munkásleányok, munkásnők, jó fizetéssel azonnal felvételnek Telleki-utca 100.

Aktnek
törött aranya, ezüste, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

**Lapkihordó
asszony**

jó fizetés mellett
felvételt a kiadó-
hivatalban.

Bankszolgát
megbízhatót azonnal felvesszünk bizonyítvánnyal. Jelenkezhetnek Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Káposztás hordók
jó karban eladók. Miklós-utca 23. a háztulajdonosnál.

Eladó
Ondódon 20 hold tanyás földbirtok. Teljesen jó gazdasági épületekkel. Értekezhetnek Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Tanuló felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

olmú 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeli tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6.—

finom volin papíron K 8.—

kötve mindenyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

VISZKETEG

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENOCs

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, **Nagykőrös**. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artur, Kubek S. örökösei, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szabenyi Árpád, Szendrei Béla gyógyszerésztárában, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.